

Innuttaasuni utoqqaat amerligaluttuinnarnerat eqqarsaatigalugu utoqqarnik isumassuinitinnut ilaatillugu utoqqarnut ininik neqerooruteqartarnerput siumut sammisooqqullugulu ullutsinnut naleqquttooqqullugu utoqqarnut inissianut tunngatillugu suliassa qarfirmi pilersaarusiornissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B Egede, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Ilaqtariinnermut inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoq, Martha Lund Olsen)

1. suliarinneq.

Aqqaluaq B. Egede Inuit Ataqtigiinneersoq siunertanik isumaliutinillu utoqqarnut tunngasuni immikkoortumut pilersaarusiornitsinnut aallartereersumut tapertaasunik arlalinnik imaqtumik aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarneranut qutsaviginiarpara. Pineqartummi tassaapput inuiaqtigiit ingerlanneqarnerannut atatillugu Naalakkersuisut pingaaruteqartunik suliniuteqarnerannut attuumassuteqartut, tamatumani pineqarmat utoqqarnik sullissinnermi assigiinngitsutigut immikkut iliuuseqaateqarfigineqarnissaa. Taamaasiornikkummi qulakkeerniarneqarmat suliniuteqarnerni attuumassuteqartut assigiinngitsut erseqqissaassutigineqarlutillu oqaluuserineqartarnissaat.

Soorlu Aqqaluaq B. Egedep siunnersuutimini eqqaagaa Kalaallit Nunaata utoqqaliffigissallugu pitsaasuunissaa pingaaruteqarpoq. Anguniagaq taanna angujumallugu inuiaqtigiit unammilligassaat qimerloortariaqarpavut.

Soorlu amerlanerit nalunngikkipput inuiaqtigiinni utoqqaat amerliartuinnarnissaat qularnanngilaq. Taamatut amerliartortoqarnera tunuliaqutaralugu inuiaqtigiittut unammilligassavut aaqqiissutissarsissavavut. Aaqqissuussaannikkut ajornartorsiutigiligassavut inuiaqtigiit agguataagaanerannuinaq tunnganngillat taamaattorli politikimut, aningaasaqarnermut nunamilu sumiinnermut tunngallutittaaq. Taamaattumik siunissamut aningaasalersuinnissaq pineqartillugu illuinnaasiunngitsumik nutaamik eqqarsartariaqarpugut.

Utoqqaat inuunerissaartariaqarnermissulli atugaqartinneqarnissaat qularnaarniarlugu Naalakkersuisut maanna sulinerat inuiaqtigiinni ileqqutsinnik, inuiaqtigiinni soqutigisallit tamarmik pissarsiarisinnaasaannik sulinitinnilluunniit malinnaavigisinnaasaannik tunngaveqartinneqarput. Inuiaqtigiittut nunatsinni anguniakkat anguniarlugit suleqatigiissaagut, taamaattumik tamatuma tungaanut aallariarpugut Naalakkersuisut, kommunit utoqqaallu peqatigiiffiata akornanni suleqatigiinnikkut. Matumani kommunit inissisimanerat erseqqissaatigissallugu pingaaruteqarpoq, tassami eqqartukkap taassuma ilarujussua kommunip suliassarimmagu.

Nuna tamakkerlugu utoqqarnut tunngasuni immikkoortumut pilersaarutissamut Naalakkersuisut tunngavissiorput, taanna 2014-ip ingerlanerani naammassineqassanganneqarpoq. Taamaaliortoqarpoq utoqqartatsinnut ataqtigiissaakkamik ungasinnerusorlu isigalugu aningaasalersuinnissamut pilersaarusiortoqarnissaa siunertarlugu suliniuteqarnissaq ilanngullugu utoqqaat utilersimasut sullinneqartarnerisa pitsanngorsaavigineqarnissaa. Sulinerup ingerlanera tamaat kommunit utoqqaallu

peqatigiiffiata peqataatinneqarnissaat suleqatigineqarnissaallu Naalakkersuisunut pingaaruteqarpoq.

HS Analysep misissuineranit 2012-imeersumit allassimavoq utoqqaat sapinngisamik sivilunerpaamik namminneq angerlarsimaffimmini najugaqartarnissartik kissaatigigaat. Misissuinermit ilaatigut innuttaasut utoqqalinerminni inigerusutaat sukumiisumik misissorneqarput. Misissuinerup inernerisa paasinarsisippaat nalilersuinissatsinnut, unammilligassanut kiisalu ullutsinni aqqiissuuseriaatsimut annertunerusumik piumasaqarnissatsinnut sapiissuseqartariaqartugut.

Nalunngisatsitut utoqqarnut tunngasut kommunip suliassarai, tamatumani Naalakkersuisut utoqqarnik paaqqinniffiliortiternermut 50 %-inik tapiisarlutik. Tamatumunnga atatillugu utoqqarnut aqqiissutaasinnaasut Naalakkersuisoqarfimmit misissorneqaleruttorput. Kommunit utoqqarnut tunngasuni najugaqariaatsinik allanik assersuutigalugu utoqqaat najugaqatigiiffiinik utoqqarnullu inissianik atuinerulernissaat siunnersuutigineqarsinnaavoq. Utoqqarnut tunngasuni eqaannerusumik ingerlatsinikkut angerlarsimaffimmilu ikiorteqartitsinermut aningaasaliinerunikkut innuttaasut namminneq angerlarsimaffimmini siviluumik, naammassisaqarluarlutik nammineerlutillu inuusinnaanissaat periarfissinneqassaaq. Naggataatigut periutsit taama ittut innuttaasunut pitsaasuussapput tamatumunngalu peqatigitillugu inuiaqatigiinnut akikinnerullutik.

Utoqqarnut suliniutiginiakkat Naalakkersuisunit aallartisarneqareersimammata, Naalakkersuisut inassuteqaatigissavaat siunnersuut taamatut isikkoqartillugu akuersissutigineqassanngitsoq.